

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Dramatický výchovná dílna o Franzi Kafkovi
Autor/ka práce: Štěpánka Tušlová
Studijní program: Dramatická výchova
Typ studijního programu: bakalářský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Štěpánka Tušlová připravila čtyřdenní dílnu pro dvanáct studentů Střední pedagogické školy v Prachaticích – studenti různých ročníků oboru Pedagogické lyceum a oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika, věkové rozpětí 16-19let, víceméně zkušenosti v práci s metodami dramatické výchovy. Projekt byl rozložen do čtyř dnů od čtvrtka do neděle 26.-29.ledna 2023, viz časový harmonogram dílny v kapitole 4.1. (str.7); jeho gró se odehrálo v pátek a sobotu (27.-28.1.), čtvrteční a nedělní část (26.1. a 29.1.) byla dle popisu jakýmsi přibližně dvouhodinovým uvedením do tématu a závěrečným shrnutím.

V úvodu bakalářské práce popisuje svůj záměr autorka takto: „Cílem práce bylo získat informace o Kafkovi prostřednictvím her a cvičení s dramatickými prvky, poznat povídku Proměna z jiného úhlu pomocí strukturovaného dramatu a seznámit se s místy v Praze spojenými s Franzem Kafkou. Tato dílna měla sloužit i jako příprava na maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury, pro některé i k maturitní zkoušce z dramatické výchovy.“ (str.1). Z výčtu je patrné, že si Štěpánka Tušlová stanovila cílů mnoho a ne všechny se podařilo plnohodnotně naplnit. Zřejmě právě z důvodu „honění několika zajíců najednou“ působí některé aktivity a souvislosti nahodile, nepromyšleně, neuspořádaně, až poněkud chaoticky... viz např. kubistický malíř (str.20), film J.Kříženeckého Dostaveníčko ve mlýnici a diskuse nad lístečky s dobovými informacemi bez zřejmých souvislostí např. o všesokolském sletu, zavádění tramvajových tratí či telefonních linek v Praze apod. (str. 18); nemotivované zařazení aktivit Hostitel a host, Zrcadla (str. 11), pantomimických reakcí ve hře – „Haló; Či,či,či, Vzdej se...“ (str. 17); Házená ve skupinách (str.20); impresionistická díla (str.35), tvorba haiku o Praze a Kafkovi (str.36); zbytečné opakování některých aktivit v závěru atd.

O Franzi Kafkovi se účastníci dílny dozvídají dle popisu bohužel jen velmi kusé informace, mnohdy prostřednictvím nepříliš šťastně motivovaných her (např. honička motivovaná předáváním tuberkulózy) a závěrečného „povídání“. Povídku Proměna autorka zpracovala formou strukturovaného dramatu, jehož příprava by si podle mého názoru také zasloužila více pozornosti a jeho výstavba promyšlenější strukturu, zejména v řazení aktivit a jejich organizaci, v zadávání instrukcí, v práci s kostýmním znakem. Zajímavé je propojení s procházkou centrem Prahy po místech, kde F.Kafka žil, studoval, pracoval a tvořil. Není ovšem jasné, jak konkrétně tato část

probíhala, jakým způsobem a jaké informace se účastníci na jednotlivých místech dozvídali, zda i zde byly uplatněny dramatickovýchovné metody.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Seznámení středoškoláků s osobností Franze Kafky a s jeho tvorbou považuji za velmi aktuální. Témata, která Kafkova tvorba otevírá jsou jistě blízká a aktuální i pro dnešní mládež. V analýze předlohy pojmenovává autorka témata: „upracovanosti, nedostatku odpočinku, zanedbávání sebe sama, nepatřičnosti, vyrovnávání se se světem a společností, testování hranic svobody a lidskosti“ (str.5), s nimiž se ale v dílně příliš nepracuje. Strukturované drama je založeno na vytváření postav z povídky Proměna, důkladná analýza postav ale v kapitole 3. chybí. Se samotným uměleckým textem se pracuje jen okrajově (zazní namluvená úvodní pasáž z povídky; v závěru mají účastníci k dispozici knihu či internet k výběru „nejdůležitějších bodů povídky“). Literární kvality textu, forma, kompozice, práce s kontrastem (absurdita situace proměny x racionální uvažování) jsou bohužel zcela opominuty, což považuji za důležité, pokud je dílna dle slov autorky zamýšlena i jako příprava k maturitě z ČJL.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Autorka nabízí ve svém záměru inspirativní uplatnění dramatickovýchovných metod v přiblížení autora počátku dvacátého století spojeného s geniem loci centra Prahy současným mladým lidem. Je škoda, že záměr mnohde ztroskotává na nedůsledné přípravě projektu a minimální analýze předlohy.

Logická stavba a členění práce:

Práce je členěna logicky. Po popisu skupiny následují informace o autorovi, velmi stručná analýza textu předlohy a zásadní část je věnována záznamu plánu a průběhu dílny včetně reflexí.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Formální úprava i náležitosti více méně odpovídají.

Práce s informačními zdroji:

Autorka se opírá zejména o zdroje z oblasti dramatické výchovy (N.Martínková, R.Marušák, E.Machková, J.Machalíková); pokud jde o literaturu o autorovi F.Kafkovi uvádí pouze Maxe Broda: Franz Kafka a Haralda Salfellnera: Franz Kafka a Praha; literárněvědná opora chybí.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Š. Tušlová popisuje vcelku přehledně průběh projektu. V části týkající se procházky Prahou jde ale pouze o výčet míst, bez popisu aktivit či forem předávání důležitých informací. Někdy se objevuje nadužívání závorek, které zneprůhledňují text (např. str.4.; str.6 atd.)

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Š.Tušlová si zvolila pro svůj bakalářský projekt zajímavé téma, které se jí bohužel nepodařilo zcela naplnit. Seznamovací část působí jako náhodný pel mel aktivit s ledabyle až násilně vloženými motivacemi a odkazy na F.Kafku – např. předávání tuberkulózy v honičce, zápas Čechů a Němců o židličky, padání v chůzi a záchrana M.Brodem. Ve strukturovaném dramatu, které není vystavěno příliš funkčně, chybí zásadní fokus a příprava konkrétních otázek k reflexi, směřujících

k uvědomění si důležitých poznatků/zvědomeň zkušeností... a tak účastníci na základě povrchně vytvořených postav a vztahů (finanční závislost na Řehoři) mají jednat a rozhodovat se...

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Jak konkrétně probíhala část dílny, kdy jste procházeli místa spojená s F.Kafkou (organizace, předávání informací, použité metody...)?

Jaké jsou možnosti, výhody i nevýhody použití kostýmního znaku?

Jaké základní téma jste ve svém strukturovaném dramatu sledovala? Co byste upravila/změnila na plánu dramatu vzhledem k přesnějšimu zaměření/zacílení?

Doporučení práce k obhajobě: Přes vyřčené výhrady doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: D

Datum vypracování posudku: 30.8.2023

.....Ivana Sobková.....
.....

Jméno oponenta práce
..... 30.8.2023.....
.....

(datum a podpis)